

Rast Peşrev

Ney

Farabi

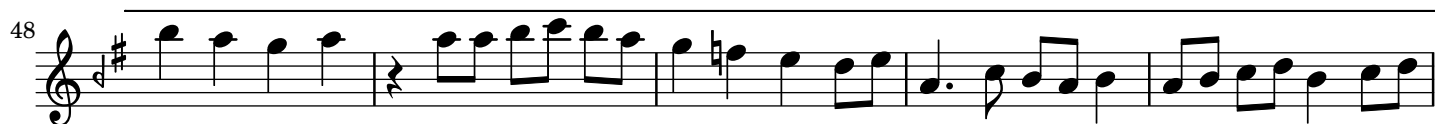
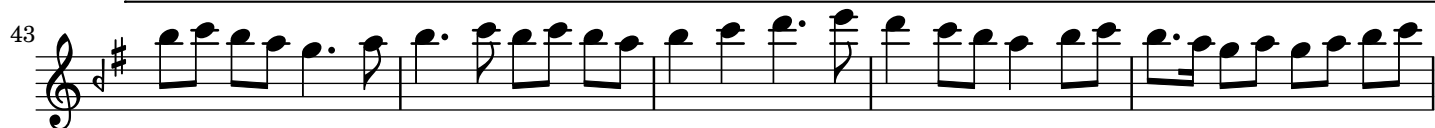
Usûlü : Berefşan [32/4]

1. Hane / (Hane-i Evvel) / (Serhane)

SON / (Temmet)

Filozof

F a r a b î

Abu Nasr al-Farabi

[870 - 950]

Ebu Nasır Muhammed İbn el-Farah el-Farabi, Farabi (Farablı) diye anılır. 870 yılında Türkistan'da Siderya (Seyhun) nehri ile Aris'in birleştiği yerde kurulmuş eski bir yerleşim merkezi olan Farab (Otrar) yakınında küçük bir köy olan Vasic'te doğdu. Ebeveynleri aslen İranlı soyundandır, fakat ataları Türkistan'a göç etmişlerdir. Babası, Mehmed adında bir kale komutanı idi.

İlk öğrenimini doğduğu yerde yaptı. Gençliğinde Türkistan'dan göç ederek bir süre İran'da dolaştı. Daha sonra o zamanın ilim ve sanat merkezi olan Bağdat'a gelerek yüksek öğrenimini burada tamamladı. Böylece anadili olan Türkçe'den başka Farsça ve Arapça'yı hristiyan hocalardan ilim dili olan Latince ve eski Yunanca'yı öğrendi.

Ebu Nasrı Farabi, Aristo" nun bütün eserlerini açıkladığı ve incelediği için Ustad-ı Sani, Hâce-i Sani, Muallim-i Sani gibi sıfatlar almıştır. Bunlardan başka Ebu Nasrı Farabi-i Türki, Hakim Farabi gisil adı Ebu Nasr Muhammed bin Muhammed bin Turhan bin Uzlug'dır. Batı kaynaklarında adı "Alpharbius ya da Alphartabi" olarak geçer .

Çağının ünlü bilginlerinden Ebu Bişr bin Yunus'tan Mantık, Ebu Bekr İbn el Sarraç'dan dilbilgisi dersleri aldı. Bundan sonra Harran Üniversitesi'ne giderek felsefe çalışmaları yaptı ve burada Yuhna bin Haylan'dan Mantık bilgisini ilerletti. Aristo üzerindeki çalışmalarını burada yaptı. Bağdat'a döndükten bir süre sonra Mısır'a gitti. 941 yılında Mısır'dan Halep'e gelerek Emir Seyfüddeve Hemedani'nin sarayında bulundu. Zamanının devlet adamlarından saygı gördü. Mütevazı bir hayat süren Farabi, Emir'in teklif ettiği yüksek maaşı kabul etmeyerek, "Dört Dirhem"lik küçük bir ücretle yaşamayı yeğledi. Mısır' da kaldığı sürece Türk kıyafeti ile dolaşır ve Türkçe konuşurmuş.

Eski Yunanlı filozof ve ilim adamlarının eserlerinin Arabça'ya çevrilerek öğrenilmesi Farabi ile başlamıştır denebilir. Önce Abbasiler , sonra Endülüslü medeniyeti içinde yetişen islâm bilginleri bunları Batı'ya tanıtmıştır. Orta çağ Avrupası bu filozofu Arab dilinden, özellikle Kurtuba'lı İbn-i Rüşd' den öğrendi. Batılı bilginler İbn-i Rüşd'ü öğrenmek isterken Farabi'yi okumak zorunda kaldılar.

Farabi'nin eserlerinin yüzyıllarca Avrupa'da tanınmasının nedeni budur. Bütün Orta çağ boyunca Avrupa'da böylesine tanınan, hattâ XX. yüzyılda bile hakkında araştırmalar yapılan, eserleri yayınlanan Farabi, 950 yılında Şam'da öldü ve Babüssagîr'e gömüldü. Cenaze namazını Emir Seyfüddeve'nin kıldırıldığını çeşitli kaynaklar belirtiyor .Farabi'yi bir kaç yönden incelemek gerekir.

Medrese öğrenimi gördükten sonra, Harran'da felsefe araştırmaları yaptı. Halep'te Hemedani hükümdarı Seyfüddeve'nin konluğu oldu. Arap ülkelerinde yaşamıştır. 950 tarihinde Şam'da vefat etti.

Bereşşan Usûlü

*) Bereşşan "şifa dağıtan" mânasına gelen Farsça bir kelimedir. Eldeki bilgilere göre en az 600 yıllık bir geçmişi bulunan, otuz iki zamanlı ve on dört vuruşlu bir büyük usuldür. İki yürük semâi ve çeşitli şekillerdeki beş sofyanın sıralanmasıyla meydana gelmiştir.

*) Büyük formdaki eserlerde çok defa kendi başına kullanılan bu usul, ayrıca 120 zamanlı zencir usulü ile değişik zamanlı darbeyn usullerinin bünyesinde de yer almaktadır. Otuz iki zamanlı hafif ve muhammes adlı diğer usullerden vuruş sayıları ile zayıf ve kuvvetli zamanlarının farklı oluşu bakımından da ayrılmaktadır. Çoğunlukla beste formunda, ayrıca bazı peşrev, kâr, tevşih ve ilâhilerde kullanılmıştır.

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ', M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsiki Nazariyâtı ve Usûlleri-Kudüm Velveleleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN [1941-2010]

Bereşşan D a r b Usûlü

[32 / 4] m e r t e b e s i

- 1 . Darb : (Dü-Üü-Üü-Üm) / [4 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 3 . Darb : (Dü-Üü-Üü-Üm) / [4 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 4 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 5 . Darb : (Dü-Üü-Üü-Üm) / [4 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 6 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 7 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Zayıf]
- 8 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 9 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 10 . Darb : (Ta-Aa) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 11 - 12 . Darb : (He-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 13 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 14 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 15 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 16 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]